

SIAN-markeringer: tanker før, under og etter.

Oppgavetype: Empirisk oppgave

BACHELOROPPGAVE (OPPGAVE03)

Politihøgskolen

2023

Kand.nr :371

Antall ord:7700

Sammendrag

Under intervjuene som er gjort i forbindelse med oppgaven, definerte en av informantene fra politiet SIAN-demonstrasjoner som følgende: «En SIAN-demo er jo et klasse eksempel på hva er Norge villig til å stable på beina for å ha en ytringsfrihet, det er nesten syretesten på ytringsfrihet.».

I denne oppgaven har jeg sett på politiets samarbeid med SIAN og lokale muslimske trossamfunn i forkant av SIAN-markeringer, inntrykkene partene sitter igjen med under markeringen og om markeringen påvirker politiets arbeid i etterkant, før jeg diskuterte funnene mine i lys av prosessrettferdighet. Problemstillingen er: «Hva er partenes inntrykk før, under og etter SIAN-demonstrasjoner, og hvordan påvirker dette politiets arbeid i etterkant?». Jeg har derfor intervjuet medlemmer av SIAN, lokale muslimske trossamfunn og politiet.

Undersøkelsen viste at politiet i det aktuelle området har et vellykket forhold til det muslimske trossamfunnet til tross for noen hindringer i samarbeidet. Politiet i det aktuelle området blir også nevnt som SIAN sitt favoritt politidistrikt. Undersøkelsen viste også at SIAN sitt forhold til politiet stadig forverres, da SIAN ikke føler seg hørt eller respektert av politiet, og opplever politiet som partisk. Representantene fra moskeen, mener at politiet fortsatt mangler kompetanse når det gjelder minoriteter og håndtering av kulturforskjeller.

Innholdsfortegnelse:

Sammendrag.....	2
1.0 Introduksjon.....	4
1.1 Valg av tema og problemstilling.....	4
1.2 Problemstillingen.....	4
1.3 Relevans.....	5
1.4 Avgrensning.....	5
1.5 Begrepsavklaring.....	6
2. Metode.....	6
2.1 Valg av metode.....	6
2.2 Informantene.....	7
2.3 Intervjuguide.....	8
2.4 Intervjuene.....	9
2.5 Vurdering av kvalitet.....	9
2.6 Pålitelighet.....	10
2.7 Validitet.....	10
2.7.1 Intern validitet.....	10
2.7.2 Ekstern validitet.....	11
2.8 Godkjenning fra NSD.....	11
2.9 Forforståelse.....	11
3.0 Resultat.....	12
3.1 Inntrykk av politiet.....	12
3.1.1 Moskées inntrykk av politiet.....	12
3.1.2 SIAN sitt inntrykk av politiet.....	14
3.2 Politiets inntrykk av samarbeidet med moskéen.....	16
3.3 Inntrykket av politiets ressursbruk under SIAN-markeringen.....	17
3.4 Inntrykk under SIAN-demonstrasjoner.....	18
3.5 Påvirker SIAN-demonstrasjoner det forebyggende arbeidet i etterkant?.....	19
3.6 Hva kan skje dersom politiet ikke bruker like mye ressurser for å beskytte SIAN?.....	20
4. Drøfting.....	20
4.1 Hvorfor følte medlemmene i moskéen seg utrygge rundt politiet?.....	20
4.2 Kan prosessrettferdighet bidra til et bedre forhold mellom politiet og de andre partene?.....	21
5. Avslutning.....	23
Litteraturliste.....	24

Vedlegg.....	26
Godkjenning fra NSD.....	26
Informasjonsskriv til Informantene.....	27
Intervjuguide Moskeen.....	29
Intervjuguide SIAN.....	30
Intervjuguide Politi.....	31

1.0 Introduksjon

1.1 Valg av tema og problemstilling

Jeg kom til Norge som ung flyktning med muslimsk bakgrunn. Religionen min har sjeldent vært en utfordring eller forårsaket problemer for meg. I senere tid har en norsk organisasjon fått mer mediaoppmerksomhet, og skapt utfordringer både for politiet og muslimene i Norge.

Organisasjonen heter *Stopp Islamiseringen av Norge*, heretter kalt SIAN; en anti-islamistisk høyreekstrem politisk organisasjon som ønsker å forby Islam i Norge. En høyreekstrem bevegelse, kjennetegnes av sine holdninger. Holdningene baseres ofte på rasisme og fremmedfrykt, og organisasjonene er ofte tradisjonelt- og kulturelt konservative (Jupskås, 2012, s.42-47). Ifølge informantene mine så skaper SIAN sin aktivisme et inntrykk hos flere av medlemmene i moskéen om at politiet støtter SIAN.

SIAN-markeringene har de siste årene blitt større, og ytringene deres har blitt grovere. De benytter seg av sterke virkemidler som for eksempel koranbrenning. SIAN sine ytringer har i flere tilfeller resultert i vold rettet mot dem, blant annet i Bergen og Kristiansand. Volden varierer fra slag og spark til å bli kjørt av veien (Thorenfeldt & Saue,2022). Derfor har SIAN-markeringer de siste årene blitt kjennetegnet av et stort politioppbud med gjerder, skjold og pepperspray.

Jeg valgte å benytte anledningen til å undersøke dette og finne ut mer om akkurat SIAN-oppgaget og hva de forskjellige partene synes om det. Partene i denne sammenhengen blir politiet, det lokale muslimske trossamfunn og ikke minst SIAN.

1.2 Problemstillingen

I oppgaven forsøker jeg å belyse følgende problemstilling; «Hva er partenes inntrykk før, under og etter SIAN-demonstrasjoner, og hvordan påvirker dette politiets arbeid i etterkant?».

1.3 Relevans

I dette kapittelet skal jeg begrunne hvorfor oppgaven er relevant i en polisiær sammenheng. En viktig målsetting i nærpolitireformen er at politiets forebyggende arbeid skal være kunnskapsstyrt og basert på blant annet vitenskap. Politidirektoratet formulerte målsettingen som følgende:

«For å løse politiets samfunnsoppdrag må politiet utføre planmessig og systematisk kriminalitetsforebyggende arbeid i samarbeid med andre. Dette arbeidet må være kunnskapsbasert.» (Politidirektoratet, 2018, s. 4).

Formålet med en bacheloroppgave er å bidra i politihøgskolens mål om å utdanne lærende politi, som kan benytte ulike kunnskapskilder og bidra til kunnskapsbasert politiarbeid i sin karriere (Politihøgskolen, 2022, s.3)

Ifølge kulturdepartementets handlingsplan så er fiendtlighet og negative holdninger mot muslimer et økende problem i Norge (Kulturdepartementet,2020, s.4). Det vil derfor være naturlig å anta at grupperinger som SIAN og Alliansen, som ønsker å forby Islam for å verne om det norske samfunnet , vil være en utfordring, og noe politi må bruke ressurser på i flere år.

Politiet står i en slags klemme, på den ene siden så har vi slike organisasjoner som utfordrer og utforsker grensene på ytringsfriheten. På den andre siden har vi det muslimske trossamfunnet som er krenket, ønsker å forby koranbrenning og å begrense slike organisasjoners spillerom. I midten har vi politiet som skal verne om ytringsfriheten til disse grupperingene, og samtidig ivareta tilliten fra det muslimske trossamfunnet. Politiet blir derfor nødt til å samarbeide både med SIAN og det muslimske trossamfunnet.

Det vil altså være nyttig for politiet å innhente kunnskap om hvordan partene opplever samarbeidet med politiet og konsekvensene markeringene har på politiets forebyggende arbeid i etterkant.

1.4 Avgrensning

Høyreekstremisme, islamofobi og forebyggende arbeid er svært interessante felt. Derfor så jeg meg nødt til å avgrense oppgaven min. Jeg har valgt å sette søkelys på forholdene i to mellomstore byer. Grunnen til at jeg har valgt å undersøke forholdene i byene er kjennskapet mitt til området og lokale minoriteter der, noe som gjorde det enklere å rekruttere intervjuobjekter.

Politiet har vist en utvikling i sin håndtering av SIAN-markeringer. SIAN holdt en markering i Agder i mai 2022, der det ble vist en annen side av politiets tilstedeværelse under SIAN markeringer. Bilder fra lokalavisen viste politiet som lekte med ungdommer som var til stede under markeringen. Det er naturlig å anta, at dette bidro til at markeringen ble gjennomført uten uønskede hendelser (Eggen, 2022)

Jeg har valgt å sette søkelys på det forebyggende arbeidet tilknyttet SIAN-markeringer. Målet mitt var å undersøke hvordan samarbeidet mellom moské og politi, og samarbeidet mellom SIAN og politi fungerer og hvordan samarbeidet oppleves av de involverte partene. Jeg har valgt å ikke fordype meg i høyreekstremisme i denne oppgaven, og ser kun på forholdene før, under og etter SIAN-markeringer fra et forebyggende perspektiv. Jeg kommer heller ikke til å gå i dybden på politiets operative tilnærming til oppdraget.

1.5 Begrepsavklaring

I oppgaven blir det benyttet begrep som kan være ukjent for lesere som ikke jobber i politiet. Jeg har derfor valgt å definere her.

Forebyggende arbeid: Forebyggende arbeid er det arbeidet politiet setter i gang for å hindre at en uønsket hendelse skal skje eller gjenta seg (Lie,2015, s.19). Det forebyggende arbeidet vises på forskjellige måter. I noen tilfeller kan det være så enkelt som å sette opp et gjerde, i andre tilfellet kreves mer kompliserte tiltak. Det forebyggende arbeidet er blant politiets lovpålagte oppgaver jf. Pl. §§ 1 og 2 (Politoloven,1995).

2. Metode

2.1 Valg av metode

Metoden er måten forskeren har arbeidet for å samle inn og tolke dataen på (Johannessen, et.al,2010). Det finnes mange undersøkelser tilknyttet høyreekstremisme generelt. Et fåtall av dem setter fokus på SIAN som organisasjon, og konsekvensene SIAN-markeringer kan ha i et lokalsamfunn. Det ble derfor uaktuelt med litteraturstudie, og jeg valgte å stå for innsamlingen av dataen selv, gjennom en empirisk studie. «*Empiri er utsagn om virkeligheten som har sitt grunnlag i erfaring, ikke i syensing*» (Johannessen, et.al, 2016, s. 36).

Jeg har valgt å benytte meg av den kvalitative tilnærmingen. Jeg valgte dette fordi jeg ønsker å undersøke tanker, følelser og erfaringer; noe som ikke er mulig å kvantifisere. I et kvalitativt intervju får jeg muligheten til å innhente akkurat dette (Johannesen, et.al, 2016, s. 146).

2.2 Informantene

For å belyse problemstillingen min godt, valgte jeg å intervjuere personer med sentrale roller innenfor alle de tre partene i saken. Jeg valgte derfor å intervjuere lederskikkelser innenfor politiet og lokale moskéer samt et medlem av SIAN. Dalland definerte dette som et strategisk valg av intervjupersoner (Dalland, 2010, s.148). Jeg har derfor intervjuet totalt fem personer. To fra moskéen og politiet og en fra SIAN.

Personene jeg har møtt fra politiet og det muslimske miljøet var rekruttert gjennom eget nettverk. Disse var initiativtakere, enten fra politiet som jobbet for et samarbeid med moskéen eller initiativtakere fra det lokale muslimske miljøet som frivillig fungerte som brobyggere og et bindeledd mellom politiet og miljøet.

En av informantene mine fra politiet er leder av forebyggende enhet, mens den andre er tjenesteperson i enheten. Begge personene har jobbet over fem år i det aktuelle området og er i tett dialog med det lokale trossamfunnet. De var altså fagpersoner.

Informantene fra moskéen er begge født i utlandet og har emigrert til Norge. De har sine alminnelige jobber i samfunnet, og arbeider i tillegg frivillig i moskéene de tilhører. De har til felles at de arbeidet med å bygge broer mellom moskéen og lokalsamfunnet både gjennom politikk og gjennom direkte samarbeid med forskjellige aktører. En av informantene nevnte at de inviterer skoler, politi, barnevern og andre offentlige etater på besøk. Målet med slike besøk er å motta informasjon fra de offentlige etatene om rollene deres i samfunnet. En av informantene nevnte at blant annet barnevernet er en offentlig etat mange er redde for. Da inviterte moskéen barnevernet på besøk så de kan informere om arbeidet deres. Under slike besøk kan medlemmene i moskéen stille spørsmål og få svar.

Jeg har intervjuet ledere i den muslimske minoriteten fra to ulike byer. Jeg ønsket å undersøke om inntrykket i den ene byen samsvarte med den andre. Jeg forsøkte å kontakte politiet i begge byene, men ble raskt oppfordret til å følge kontakten med den ene lederen. Jeg oppfattet det slik at den andre stasjonen ikke ønsket å bruke sin tid på dette og jeg valgte å prioritere de som engasjerte seg. I tillegg til intervju med leder i den lokale forebyggende enheten, fikk jeg muligheten til å intervjuere en tjenesteperson ved enheten. Tjenestepersonen er blant dem som har direkte kontakt med moskéen og den lokale minoriteten, hen har en «hands-on» erfaring.

I utgangspunktet var det ikke planlagt å intervjuere SIAN, men etter hvert som jeg jobbet med oppgaven følte jeg et behov for å belyse deres side av saken. Jeg ønsket å intervjuere SIAN, da

det belyser et aspekt som er viktig å inkludere, ettersom SIAN er en direkte berørt part. Jeg valgte derfor med å intervju et medlem av SIAN. Intervjuet med SIAN viste seg å være nyttig for oppgaven, samtidig som det var en opplevelse i seg selv. Dette intervjuet utfordret fordommene jeg hadde mot medlemmer av slike organisasjoner, og viste meg viktigheten av å være objektiv som forsker.

Grunnen til at jeg valgte å ikke anonymisere SIAN som organisasjon, er deres spesielle virksomhet. Det å skulle anonymisere organisasjonen ville vært vanskelig, ettersom ingen andre organisasjoner i Norge har fått like mye oppmerksomhet rundt det med koranbrenning og demonstrasjoner som SIAN har fått de siste årene. Jeg har heller valgt å anonymisere informanten fra SIAN. Derfor vil det ikke bli gitt mer informasjonen om informanten som person. Informanten taler for SIAN som organisasjon. Ytringene som kommer frem i studien presenterer ikke informantens holdninger, men heller organisasjonens.

2.3 Intervjuguide

En intervjuguide er en liste over spørsmål og temaer man ønsker å undersøke under intervjuene. Disse spørsmålene og temaene skal være tilknyttet problemstillingen, slik at den blir belyst. Det skilles mellom strukturerte og semistrukturerte intervjuguider. Jeg har valgt å benytte meg av semistrukturerte intervjuguide, da dette åpner opp for oppfølgingsspørsmål og endring i rekkefølge av spørsmål. Utfordringen med tilnærmingen jeg har valgt er at det gjør det vanskelig å sammenligne funnene på grunn av endringene og tilpasningene som er gjort mellom intervjuene (Johannessen et.al., 2016, s.149).

Intervjuene mine var delt inn i fem deler:

- 1- Kontaktetablering
- 2- Informasjon
- 3- Innledende spørsmål
- 4- Nøkkelspørsmål
- 5- Oppsummering.

I kontaktetableringen brukte jeg tid på å introdusere meg selv og å bli bedre kjent med den aktuelle informanten. Informantene ble spurt om hva de synes om prosjektet og ble gitt mulighet til å stille spørsmål om det de måtte lure på.

Deretter ga jeg mer informasjon om prosjektet og hvorfor jeg valgte å intervju akkurat dem. Der ble de også gjort kjent med at de anonymiseres og at samtalen blir tatt opp på lyd. Videre ble informantene informert om at lydopptakene slettes når oppgaven er ferdig behandlet og at det kun er meg som har tilgang til disse underveis i oppgaveskrivingen.

I den tredje delen valgte jeg å gi informanten muligheten til å introdusere seg selv og deres bakgrunn. Her kunne de ta opp for eksempel fartstid i politietaten og erfaring tilknyttet temaet, før jeg gled over i nøkkelspørsmål.

Nøkkelspørsmålene var spørsmål tilknyttet temaet og problemstillingen. Informasjon jeg ønsket å hente ut før vi avslutningsvis oppsummerte samtalen. Intervjuguidene er vedlagt.

2.4 Intervjuene

Jeg brukte en-til-en-intervjuer. Johannessen et.al anbefaler en-til-en- intervjuer i tilfeller hvor man ønsker fyldige svar av informanten, eller i tilfeller der man ønsker detaljert beskrivelse av følelser, tanker og erfaringer (2016, s.146).

Som tidligere nevnt ønsket jeg å samle inn informasjon om tanker, erfaringer og følelser, noe som begrunner valget av intervjuform. I tillegg så ville en-til-en- intervjuer gi informanten muligheten til å kritisere organisasjonen de tilhørte uten å frykte for konsekvenser; spesielt med tanke på representantene som tilhørte moskéen og det lokale miljøet.

Intervjuer kan struktureres ulikt. De kan være mer eller mindre strukturerte. Jeg valgte en semistrukturert tilnærming fordi det gir meg muligheten til å variere spørsmål og temaer, samtidig som det vil gi meg muligheten til å stille oppfølgingsspørsmål (Johannessen et.al, 2016, s. 148). Jeg brukte intervjuguiden som et utgangspunkt, men tok meg friheten til å følge opp informasjon som kom frem i intervjuet og delvis fristille meg.

2.5 Vurdering av kvalitet

Man vurderer kvaliteten på kvantitativ forskning ved å vurdere dens reliabilitet og validitet. Det strides om de samme kvalitetsmarkørene kan benyttes for kvalitativ forskning.

Johannessen et.al viser til begge sider av diskusjonen (2016, s.231). Guba og Lincoln mener at kvalitativ forskning skal vurderes gjennom andre kvalitetsmarkører. Markørene Guba og Lincoln benytter er da *pålitelighet, troverdighet, overførbarhet og overensstemmelse*.

Samtidig så åpner Johannessen et.al. for at man skal kunne bruke reliabilitet og validitet for å

vurdere kvaliteten av kvalitativ forskning. (Johannessen et.al, 2016, s.231). Jeg har forsøkt å vurdere oppgavens kvalitet ved å vurdere dens reliabilitet og validitet.

2.6 Pålitelighet

Ifølge Johannessen et.al, knytter reliabiliteten seg til undersøkelsens data, deriblant hvilke data som er brukt, hvordan dataen er samlet inn og hvordan den brukes (2016, s. 231). I kvalitativ forskning kan forskeren styrke reliabiliteten ved å gi leseren en detaljert beskrivelse av fremgangsmåten som er benyttet.

Ettersom intervjuene var semistrukturerte vil det være vanskelig å gjenskape informasjonen som er samlet inn, noe som svekker påliteligheten til arbeidet. Samtidig så prioriterte jeg muligheten den semistrukturerte tilnærmingen ga informanten til å fortelle fritt og svare på spørsmålene. Dette ga meg muligheten til å indentifisere temaer jeg ikke var kjent med tidligere.

Et intervju er avhengig av kommunikasjonsprosessen, noe som gjør det sårbart. Det kan enkelt oppstå misforståelser; intervjueren kan for eksempel stille ledende spørsmål eller misforstå besvarelser (Dalland, 2017,s.60). For å forebygge dette satt jeg av tid mot slutten av intervjuet til å avklare misforståelser og oppsummere funnene.

2.7 Validitet

2.7.1 Intern validitet

Ifølge Johannessen et.al deles validitetsbegrepet inn i intern- og ekstern validitet (Johannessen et.al, 2016, s.232-233). Intern validitet viser til undersøkelsens troverdighet. Innenfor kvantitative undersøkelser står spørsmålet, «måler vi det vi tror vi måler?», sentralt i vurderinger av intern validitet. Dersom man følger den definisjonen, så vil ikke kvalitative undersøkelser være valide. Dette skyldes at dataen som samles inn ikke kan kvantifiseres. Man kan definere validiteten av en kvalitativ undersøkelse ved å vurdere hvorvidt metoden som er benyttet belyser det forskeren undersøker eller ønsker å belyse (Johannessen et.al, 2016, s.232).

Som tidligere nevnt så var intervjuene semi-strukturerte. Det vi si at jeg noterte meg ned noen spørsmål i intervjuguiden i forkant av intervjuene. Spørsmålene skulle belyse det jeg ønsket å belyse i løpet av intervjuet. Kravet om intern validitet er oppfylt ettersom intervjuguidene og spørsmålene som ble stilt i intervjuene belyste problemstillingen.

2.7.2 Ekstern validitet

Ekstern validitet dreier seg om hvorvidt undersøkelsen er overførbart (Johannessen et.al, 2016, s.233). I dette tilfelle vil det dreie seg om hvorvidt undersøkelsen min, som er foretatt i den aktuelle byen, kan overføres andre politidistrikter. Studien har en viss grad av ekstern validitet, da noe av informasjonen som gis av informantene kan kjennes igjen i andre distrikter. Det er store forskjeller i måten politidistriktene jobber rundt SIAN-markeringer, forholdet mellom moské og politi og hvor ofte SIAN-markeringer skjer i distriktet. Dette i tillegg til at jeg kun har intervjuet fem personer begrenser overførbareheten av studien.

2.8 Godkjenning fra NSD

Ettersom jeg skulle samle inn særlige personopplysninger som religion og politisk tilhørighet, måtte jeg søke om godkjenning fra Norsk Senter for forskningsdata. Godkjennelse fra Norsk Senter for forskningsdata ble gitt 13.02.2023.

2.9 Forforståelse

Forforståelse er den kunnskapen en bringer med seg inn i en situasjon, eller kunnskapen man ser situasjonen gjennom. Egil Olsvik beskriver forforståelsen som følgende «den oppfatningen du bringer med deg til materialet du skal tolke» (2013, s.111). Forforståelsen kan påvirke hva vi er på jakt etter av informasjon, hvilken informasjon vi prioriterer og ikke minst hvordan vi forstår eller tolker informasjonen vi har samlet inn. (Johannessen et.al, 2016, s. 35).

Som tidligere forklart så tilhørte jeg det muslimske miljøet på i det aktuelle området, og har derfor ofte hørt kritikk rettet mot politiet. Kritikken gikk ut på at politiet ikke gjorde noe for å beskytte muslimene mot «angrepene» som SIAN initierer. Noen tolket dette som et tegn på at politiet støttet SIAN. Ofte satt personene som mente dette med et inntrykk av at muslimer er uønsket i Norge, og at det er grunnen til at myndighetene beskytter SIAN. Mange av dem var kronisk skeptiske til all offentlig myndighet og i særlig grad politiet. Den erfaringen har skapt en slags forventning til informasjonen jeg skulle få under intervjuene med muslimske informanter.

Jeg hadde lest flere artikler om SIAN i forkant av bacheloroppgaven. Jeg har også sett flere videoer og intervjuer av SIAN-medlemmer, og har selv vært til stede under flere markeringer. Det gjorde at jeg var veldig skeptisk til SIAN sin deltakelse i bacheloroppgaven. Inntrykket jeg hadde av SIAN, gjorde det å ringe dem til en adrenalinfylt opplevelse. Det å ringe SIAN var starten på to utfordringer: 1. Få dem til å akseptere invitasjonen til å delta og 2.

Objektivitet. Som forsker i en bacheloroppgave, skal man være objektiv. Objektivitet kan være utfordrende når personene man skal intervjuer er dem som roper skjellsord mot meg, naboene mine og alle som tilhører religionen min. Jeg måtte derfor være nøye i intervjuene og avklare alle mulige misforståelser for å kunne formidle all informasjon fra informanten objektivt. Overraskende nok var SIAN veldig enkle å ha med å gjøre. Det var forholdsvis enklere å samarbeide med SIAN under planleggingen av intervjuet enn de andre partene av ulike årsaker.

Som en muslimsk politistudent, har jeg ofte stått i diskusjoner med mine trosfeller. Diskusjonene dreide seg ofte om politiet og deres tilstedeværelse under SIAN-demonstrasjoner. Motparten i diskusjonen godtok sjeldent «jeg vet ikke, jeg har bare vært politistudent i et par måneder» som svar og beskyldte ofte politiet for å støtte SIAN. Flere har nevnt at de har mistet tilliten til politiet, men hva synes egentlig politiet om SIAN-oppgavene? Påvirker markeringen politiets arbeid i etterkant? Samarbeider politiet med muslimske trossamfunn? Samarbeider politiet og SIAN og hvordan oppfatter SIAN det samarbeidet?

3.0 Resultat

I denne delen skal jeg presentere funnene som er gjort under intervjuene.

3.1 Inntrykk av politiet

3.1.1 Moskéens inntrykk av politiet.

Informantene fra moskéen forklarte at deres inntrykk av politiet tidligere var negativt. En av informantene begrunner dette med erfaringene deres med offentlige myndigheter i hjemlandet, noe flesteparten av medlemmene i moskéen har til felles ifølge informantene; «Vi har lært å være skeptiske til alt som er offentlig myndighet, på grunn av bagasjen vi har med oss hjemmefra». Dette inntrykket gjelder altså ikke kun politiet, men all offentlig myndighet. Informanten trodde at politiet i Norge ikke hadde noen begrensninger, ettersom det er statens maktapparat, i likhet med politiet i hjemlandet deres; «Våre forventinger til politiet var skyhøye, for vi trodde at politiet kunne gjøre alt bare de ville det, uten begrensninger». Denne forståelsen av norsk politi førte til høye forventinger til politiet i møte med SIAN-problematikken. Medlemmene forventet at politiet for eksempel kunne forby SIAN å brenne Koranen, eller å holde markeringer. Disse forventingene førte til at noen av medlemmene begynte å beskyldte det offentlige, spesielt politiet for å støtte SIAN.

Informantene hadde et inntrykk av at medlemmene delte deres syn på politiet, noe de ønsket å rette opp; «Vi manglet kunnskap på vår side om politiets rolle, og at de har begrensede arbeidsoppgaver som de skal gjøre». Jeg forstod det slik at informantene etter hvert skjønnte at politiets makt er begrenset, til tross for at det er statens maktapparat. Moskéen inviterte derfor politiet flere ganger til å holde foredrag i moskéen, slik at medlemmene og politiet kunne møtes i en fredssituasjon. Da informantene fra moskéen inviterte politiet inn for et samarbeid, var de fleste medlemmene skeptiske til dette. Spørsmål som «hva har vi gjort for at politiet skal være her?» eller «hvorfør skal de overvåke oss?», ble stilt ofte. «Vi måtte forklare at vi trenger politiet og politiet trenger oss, at moskéen må fungere i samfunnets puslespill» Medlemmene følte seg i utgangspunktet utrygge når politiet var til stede, og forbandt dette med overvåkning, uhell eller utrygghet, noe som viser viktigheten av et slikt samarbeid med politiet.

Et felles mål for samarbeidet er å informere medlemmene om politiets rolle og plass i samfunnet. Etter flere år av samarbeid med den lokale forebyggende enheten, ble medlemmene vant til å se politiet i moskéen uten å frykte deres tilstedeværelse. De fleste forstod etter hvert at politiet i Norge har en annen rolle enn det de er vant med, ifølge informanten. Et av temaene som ofte ble tatt opp de gangene politiet var til stede i moskéen, var politiets rolle under SIAN-markeringer. Informanten forteller om et av tilfellene; «en av våre medlemmer stod og spurte politiet direkte: hva er deres rolle når SIAN står og brenner Koran?». De fleste trodde at politiet hadde makten til å nekte SIAN fra å holde markeringer eller brenne koranen. Svaret fra politiet overrasket medlemmene, ifølge informanten. Etter flere runder med «informasjonsskvelder» forstod de fleste at politirollen under SIAN-markeringer er å sørge for ro og orden, og at loven begrenser hva tjenestepersonen har mulighet og makt til å gjøre, noe som var ukjent for dem. Dette hjalp de fleste med å ikke rette sinnet sitt mot politiet under SIAN markeringer. Informanten fortalte at et fåtall fortsatt mener at politiet støtter SIAN ved å tilrettelegge for markeringene deres.

På den andre siden mener informantene at også politiet har et forbedringspotensial; «På politiets side så mangler forståelse for det flerkulturelle og hvordan mekanismer kan løse utfordringer på en annen måte». Jeg forsto det slik at informanten mente at politiet var lite tilpasningsdyktige i sitt møte med minoritetene, og ønsker at politiet også skal benytte seg av moskéen for å lære om dette. Informantene ønsker derfor en tettere dialog og samarbeid med politiet, da det vil være nyttig for begge partene, ikke minst for å bygge tillit.

Informantene fra moskéen reagerte på at SIAN får muligheten til å fremme hat, frykt, uro og rasistiske ytringer; at trusler defineres som ytringsfrihet og at politiet eller myndighetene ikke gjør noe for å hindre eller regulere dette. «[...] SIAN går rundt, slenger hat og skaper uro i samfunnet, de er en farlig organisasjon som fremsetter klar rasisme i samfunnet, noe loven må beskytte oss mot». Informanten forklarte at hen setter pris på ytringsfriheten, og verdsetter innsatsen samfunnet setter inn for å beskytte en viktig verdi. Hen støtter også SIAN sin rett til å kritisere religioner, men mener at det bør settes rammer for hva slags ytringer og holdninger man ønsker i samfunnet.

3.1.1.2 Påvirkes informantene av SIANs virksomhet?

På spørsmål til informantene om SIAN sin virksomhet har påvirket deres følelse av tilhørighet og trygghet i Norge, svarte en av informantene som følgende: «Det har påvirket oss positivt, egentlig. SIAN speiler ikke det norske samfunnet». Videre forklarte informanten at Moskéens kontaktflate i det lokale samfunnet har økt, takket være SIANs virksomhet. «Det økte oppmerksomheten rundt muslimene og nysgjerrigheten hos andre nordmenn», sa informanten. Ifølge hen så førte deres virksomhet til at moskéens kontakt med majoritetsbefolkningen i det lokale samfunnet økte. Dette viste seg sterkest etter angrepene på Alnoor moskéen i Bærum. Representanter fra de fleste lokale trossamfunn, naboer og venner tilbød å stå vakt utenfor moskéen for å sikre muslimenes Eid-feiring, ifølge informanten. En annen informant forklarte at grunnet SIAN sin virksomhet så måtte ledelsen i moskéen begynne å lære seg hvordan de kan møte slike holdninger i samfunnet, og ikke minst spre det videre til sine medlemmer.

3.1.2 SIAN sitt inntrykk av politiet

SIAN oppfatter politiet som følgende; «[...] politiet respekter ikke rettsstatens prinsipper, noe som skiller vår virksomhet fra politiets». Informanten fra SIAN mener at politiets manglende respekt for rettstatens prinsipper ødelegger for deres arbeidsforhold. Her viste SIAN blant annet til at de ble nektet å brenne koranen utenfor den tyrkiske ambassaden, inspirert av den dansk-svenske politikeren Rasmus Paludan (Klungtveit, 2023). Dette, i tillegg til at politiet ikke respekterer SIAN sine rettigheter gjør, ifølge informanten, forholdet til politiet konfliktfylt.

SIAN opplever at forholdet til politiet blir verre og verre i takt med muslimenes intoleranse og at kravene fra muslimene vokser; «vårt forhold til politiet er tiltagende. Det har aldri vært spesielt bra men det blir bare verre og verre». Ifølge SIAN fremsetter muslimene særkrav som for eksempel forbud mot koranbrenning, eller kritisering av religionen, noe politiet

etterkommer i større grad enn før. Det at forholdet til politiet forverres kan også skyldes rekrutteringen av marxister i politiet, som ikke innser at islam er en trussel mot samfunnet, mener SIAN; «marxister sitter tungt inne i politiet og Politihøgskolen også». Informanten fra SIAN mente at politiet kunne ha håndtert demonstrasjonene bedre enn det gjøres i dag, dersom politiet fortsatt; «[...] hadde hatt baller».

I forkant av markeringene møter SIAN ofte «dialogpolitiet». SIAN definerte dialogpolitiet som «[...] de er dialogpoliti fordi de er flinkere til å prate enn alle andre politi». Dialogpolitiet er ellers definert som et bindeledd mellom arrangører av markeringer, i dette tilfellet SIAN, og politiet. Dialogpolitiet skal jobbe for å forebygge vold, skadeverk og uønskede hendelser. (Lie,2022, s.21). Etter flere års erfaring av samtaler med dialogpolitiet, så mener SIAN at det er lite nyttig å snakke med en høflig politimann uten autoritet. «Vi kan bruke en time og to og prøve å formidle, på en ordentlig måte, hva som er vår rett og hva som er politiets plikter og ønsker mot det kommende arrangementet. Ingen ting blir hensyntatt [...]. Lærdommen er jo at det å snakke med dialogpoliti er meningsløst». Ut ifra informasjonen jeg fikk under intervjuet, tolket jeg det slik at for SIAN, så virker det som om politiet er blitt flinkere til å snakke, men dårligere til å høre. SIAN kan komme med ønsker, innspill og krav til utformingen av kommende markering, men opplever ofte at dette blir sett bort ifra.

SIAN representanten forklarer at i forkant av markeringene så er politiet opptatt av å godsnakke med moskéene og imamene. SIAN forstår det slik at politiet gjør dette i håp om at imamen skal forby muslimene fra å oppsøke markeringene. SIAN oppfatter dette som en statlig innrømmelse om at muslimene er voldelige og må jages bort når meningsmotstandere skal til byen. Politiet innrømmer, ifølge SIAN, samtidig at de eneste som kan kontrollere muslimene er imamene. Da gir politiet fra seg makten og myndigheten til imamene og innfører et slags «sharia-politi», ifølge SIAN.

Nå SIAN møter på stedet så blir de møtt av følgende: «en innsatsleder og en haug med politifolk med hørselsvern. De gutta på bakken har ingen som helst autoritet eller ønske eller vilje til å snakke med oss». Tjenestepersonene oppfører seg som soldater som kun hører på deres innsatsleder, ifølge SIAN. I de få gangene SIAN får kontakt med en innsatsleder så er ikke dette noe mer fruktbart enn å snakke med dialogpolitiet «[...] om vi nå får tak i en innsatsleder, så er ikke det så fryktelig mye vits i heller». SIAN begrunner dette med at det sitter noen høyt opp i politikammeret, som har skrevet ned rammer og detaljer om hvordan markeringen skal foregå eller ikke foregå. Dette gjør at verken dialogpolitiet eller

innsatsledere har autoriteten til å etterkomme ønsker og innspill fra SIAN. Informanten forklarte at det i noen tilfeller kan dreie seg om at SIAN har fått en liten «binge» å operere i, noe de klager på, og får ofte høre at de bare må finne seg i det.

Samarbeidet med politiet varierer fra sted til sted, da SIAN noen ganger opplever at innsatsledere for eksempel utvider «bingen», men at det ofte virker umulig å få politiet til å tilpasse planene sine, ifølge. SIAN fremhever politiet i det aktuelle området for å være det mest samarbeidsvillige politidistriktet, da de ofte hindrer unødvendig støy fra motdemonstranter og tilrettelegger for at SIAN skal kunne formidle budskapet sitt i fred. SIAN nevner Oslo Politidistrikt som de verste.

3.2 Politiets inntrykk av samarbeidet med moskéen

Politiet samarbeider med moskéen av ulike årsaker, ifølge informanten. I forkant av SIAN-markeringer så er politiet i kontakt med moskéen for å informere om rollen deres, og ber folk holde seg unna, dersom de ikke skulle takle å stå der; «Moskéen er en av samarbeidspartnerne våre, der vi informerer i forkant; «skal du være der så må du tåle å være der, hvis ikke så kan du bli hjemme»». En annen måte politiet og moskéen samarbeider på under markeringen, er at moskéen stiller med «dialogverter». Dialogverter er frivillige som tilhører blant annet den muslimske minoriteten. Disse går rundt under markeringen og snakker til ungdommer og andre trosfeller for å roe dem ned.

Tjenestepersonen opplever samarbeidet som både lærerikt og krevende, og beskrev samarbeidet med moskéen slik: «Vi har samarbeidet med moskéen i over 15 år og det er så blytungt som det kan bli». Moskéen oppleves som lite strukturert og ansvarsfordelingen som uklar. Møter blir ofte utsatt og avlyst ifølge tjenestepersonen. Tjenestepersonen forklarer at de måtte se på samarbeidet med moskéen på en annen måte; «[...] inn i et norsk politihode så ønsker vi at når man har planlagt å samarbeide om noe så forholder alle parter seg til det. I moskéen møter man et mangfold av kulturer, så du må se forbi at møter blir avlyst og utsatt, og at du på noen møter er nødt til å spise kjeks til du drar på deg diabetes 2». Jeg forstod det slik at tjenestepersonen mente at man er nødt til å måle samarbeidet med moskéen på en annen måte enn den man bruker ellers.

Videre forklarte tjenestepersonen at frustrasjonen skyldes at samarbeidet til tider kan være lite forutsigbart, og utviklingen kan gå treigt. Noe som kan være frustrerende dersom man ser på moskéen med like forventninger som alle andre samarbeidspartnere. Lederen ved den lokale

forebyggende enheten forklarte at samarbeidet med moskéen er en tidkrevende prosess; «[...] hvis du åpner døra for samarbeidet, så må du være villig til å stå i gangen der i flere år [...]». Hen bekrefter også at i starten av samarbeidet med moskéen så ble politiet møtt med spørsmål fra medlemmenes side. Spørsmål som «hva gjør dere her?» eller «hvorfor er dere her?». Hen merket at samarbeidet var nyttig da de etter hvert ble sett på som venner av moskéen; «Jeg var innom moskéen siste fredag, da sa de til kontaktpersonen «kompisen vår fra politiet er her», noe ingen sa for 10 år siden». Tjenestepersonen mener at samarbeidet med moskéen er lærerikt, for etter hvert som tilliten bygger seg opp så får man møtt det hen betegnet som et mangfold av kulturer. Derfor var lederen nødt til å informere tjenestepersonen som senere fikk ansvar for kontakten med moskéen følgende; «her er det vi som skal lære, mer enn de».

Tjenestepersonen savner initiativ fra moskéens side, og at moskéen spiller dem gode ved å involvere politiet tidligere. Dette kan dreie seg om ting som Ramadan, Eid og andre hendelser. Tjenestepersonen nevner et eksempel for å illustrere dette, da moskéen ringte tjenestepersonen kl.11 og lurte på om politiet skulle bli med på Eid-feiringen et par timer senere. Politiet sliter samtidig med å ha en fast kontaktperson i moskéen, eller å ha oversikt over hvem som skal være ansvarlig for samarbeidet fra moskéens side. Dette gjør det vanskelig å ha fremtidige planer eller å komme i kontakt med moskéen. Politiet kan sende flere e-post og telefoner som ikke besvares, noe som er krevende å forholde seg til.

Jeg presenterte kritikken til representantene fra moskéen, og de forstår frustrasjonen. De innrømmer at det er lite struktur i moskéen, og begrunner dette til dels med at arbeidet i moskéen er frivillig. I tillegg så er det forskjellige kulturer, og flere medlemmer i styret som har lite eller ingen erfaring med administrativt arbeid. Moskéen er bevisst dette og håper å finne en løsning på det. Representantene håper at disse problemene forsvinner med den nye generasjonen som skal styre moskéen etter hvert.

Tjenestepersonene forklarte videre at ungdommene som skaper uro under SIAN-demonstrasjoner, ofte er ungdommer som tilhører den muslimske minoriteten, men som man sjeldent treffer i moskéen. Det er ungdommer som bedriver kriminalitet ellers og derfor ofte er i kontakt med politiet.

3.3 Inntrykket av politiets ressursbruk under SIAN-markeringen

Ett av sjeldne, veldig få, punkter som både SIAN, moskéen og politiet var enige i var at politiet brukte for mye ressurser. SIAN mente at politiet ofte drar markeringen ut av proporsjoner, noe SIAN ikke har noe mot. Politiet er også enige om at det blir brukt enormt

med ressurser for å tilrettelegge for markeringen og beskytte SIAN-aktivistene. Politiet og representanter fra moskéen var enige om at lokalsamfunnet hadde hatt nytte av ressursene og midlene som blir brukt på andre måter. Ifølge politirepresentantene: «Vi kunne gjerne brukt midlene til å drive med forebygging istedenfor å være i det halv reaktive på markeringene.». Samtidig så er det en vanskelig balansegang, politiet kan ikke forutse hvilke markeringer som vil gå fredelig for seg og hvilke som ikke gjør det. Politiet skal hindre skade på liv og helse og beskytte ytringsfriheten under markeringen, ifølge tjenestepersonen. Tjenestepersonen fortalte dette;

«I byen har vi ingen profesjonelle aktører som tilhører den ekstreme venstresiden, men dersom vi senker garden, så kan det hende at det dukker opp en buss med venstreekstemister som i ytterst konsekvens kan slå i hjel SIAN-aktivistene, og det er en risiko politiet ikke er villig til å ta.»

3.4 Inntrykk under SIAN-demonstrasjoner

Informanten fra moskéen beskrev følelsene under SIAN-demonstrasjoner slik; «Følelsene under SIAN-markeringer er rare. En person som sprer løgn og hat får utnyttet media og samfunnsressurser som lokalsamfunnet kunne ha funnet bedre bruk for». Videre forklarte informanten at SIAN ofte provoserer ungdommene til å hoppe over politiets gjerder og havne i problemer med politiet. Informanten forklarer også følgende; «Når andre ser at politiet setter seg over en ung gutt fordi han ble angrepet av SIAN, kan andre muslimer se på dette som politiets måte å støtte SIAN». Dette skaper i sin tur et slags sinne som rettes mot politiet og svekker synet noen av medlemmene har på politiet. Det å se store mengder politifolk utstyrt med alt av verneutstyr, tåregass og hundepatruljer ble sett på som en slags krigserklæring av noen, ifølge informanten.

Samtidig så kan politiets store tilstedeværelse være en slags reklame for markeringen, ifølge informanten fra moskéen, da det vekker interessen og nysgjerrighet hos forbigående og ungdommen som er på jakt etter noe spennende i hverdagen. Dette samsvarer med inntrykket politiet hadde. Tjenestepersonene nevnte nemlig også at deres store oppbud kan tilkalle ungdommens oppmerksomhet. De forklarte at ungdommene ofte er på jakt etter et spenningsmoment i hverdagen og når de ser politiet fullt utrustet med gjerder, hunder og lignende, blir de nysgjerrige og samler seg rundt markeringen; «[...] det handler om ungdommer som drar et sted, for å se hva som skjer. Hadde det stått en som solgte kjøkkenprodukter på torget og det ble dårlig stemning så ville de digga det, for der skjer det

noe. De kunne brydd seg ingen ting om SIAN», derfor har politiet og kommunen samarbeidet for å lage alternative opplegg for ungdommene samtidig som SIAN markeringer, ifølge tjenestepersonen. Hen ser også at en utfordring med dette kan være å lage et godt nok tilbud; «[...] det handler om å lage det så bra at ungdommen velger det framfor der det potensielt kan skje noe spennende. Det kan ikke være en klovn og gass ballonger.».

3.5 Påvirker SIAN-demonstrasjoner det forebyggende arbeidet i etterkant?

Politilederen definerte SIAN-demonstrasjoner som følgende; «[...] et klasse eksempel på hva Norge er villig til å stable på beina for å ha en ytringsfrihet, det er nesten syretesten på ytringsfrihet», men at det lokale politiet sitter igjen med konsekvensene av demonstrasjonen. Videre forklarte politilederen; «Vi kan bruke ti måneder på å bygge tillit millimeter på millimeter, så river SIAN det ned meter på meter».

Tjenestepersonen forklarer at ungdommene de møter i etterkant av en SIAN-demonstrasjon, ofte er opprørt og sinte. Dette skyldes SIAN sine uttalelser. Tjenestepersonen beskrev SIAN sine uttalelser som forkastelig, og at hen selv blir støtt av dem, til tross for å ikke være muslim. Hen er likevel tydelig på at politiet må legge til rette for at SIAN skal kunne ytre seg. Hen forstår at ungdommene blir frustrerte, og at noe av frustrasjonen rettes mot politiet; «Fordi det er politiet som beskytter SIAN, og da blir det SIAN står for speilet til det politiet står for».

Politilederen forklarte viktigheten av godt samarbeid med moskéer og minoriteten i det hen betegnet som «fredstid»: «[...] du må være i kontakt med dem i fredstid igjen og igjen, du må bygge en plattform i forkant og du må bygge opp det som er revet ned i etterkant». Hen forklarte at politiet bruker tid i forkant av markeringene på å bygge tillit, forklare politiets rolle og samarbeide med moskéen for å hindre uønskede hendelser under markeringen. Dette gjør at politiet kan bygge opp det SIAN har revet ned.

Under SIAN-markeringer får det lokale politiet ofte bistand av MIK-enheter fra Oslo. MIK-enheter er tjenestepersoner med spesialutstyr og trening for håndtering av massetjenester (Politidirektoratet, 2020, s. 43). Ifølge informantene, har ikke MIK-ressursene fokus på det lokalorienterte eller den sivile tilnærmingen som det lokale politiet prioriterer. MIK har en arbeidsoppgave; for eksempel at ingen skal over gjerdet. Tjenestepersonene forklarte at bistandsressursene (MIK) virker til å se på de sinte ungdommene som «fremtidige drittsekker», og har kun fokus på det reaktive. Politilederen gir et eksempel, som tydeliggjør viktigheten av den lokalorienterte tilnærmingen. Hen forklarte at under en av

demonstrasjonene, så grep MIK-enhetene inn og arresterte syv personer. Da begynte ungdommene å rope «hele byen hater politiet». Ungdommen var ikke sint på de lokale betjentene som de har møtt flere ganger før demonstrasjonen, men politiet i sin helhet. Det viste seg gjennom at flere ungdommer tok kontakt med de lokale tjenestepersonene rett etter demonstrasjonen, ifølge politilederen.

3.6 Hva kan skje dersom politiet ikke bruker like mye ressurser for å beskytte SIAN?

Under intervjuet med politirepresentantene lurte de på hvordan SIAN hadde oppført seg, hvis de ikke hadde like mange sikkerhetstiltak rundt seg. En representant lurte på hva som ville skje hvis SIAN ble møtt av to tjenestepersoner uten andre tiltak neste gang de møtte opp. Ville SIAN vært like vulgære og offensive i ytringene sine når motdemonstrantene står fem meter unna? Representanten forklarte at dette er et eksperiment som aldri vil finne sted, ettersom SIAN er utsatt for trusler og ble blant annet nylig forsøkt kjørt av veien av personer tilhørende det muslimske miljøet (Thorenfeldt&Saue,2022).

Jeg spurte SIAN om hva de ville gjort dersom politiet ikke brukte så mye ressurser og tid på å tilrettelegge for markeringene deres. «Vi ville gjort akkurat det samme. Vi hadde sannsynligvis blitt skadet eller drept, og det ville vært politiets skyld», svarte representanten. Dette bygger opp under utsagnet fra politirepresentantene; om at de aldri kunne testet ut teorien sin om hva som ville skjedd dersom bare to tjenestemenn hadde møtt opp til en SIAN-demonstrasjon.

4. Drøfting

4.1 Hvorfor følte medlemmene i moskéen seg utrygge rundt politiet?

Informantene fra moskéen opplevde et økt søkelys på moskéen, fra politiets side, i forbindelse med SIAN-markeringer, spesielt etter markeringer med uønskede hendelser. Lie skrev at dersom politiet kjører forbi uten at publikum visste hvorfor, kan utryggheten øke (2015, s.194). Dersom vi ser på politiets innsats i moskéen, som «å kjøre forbi», og at publikumet er moskéens medlemmer, så kan utrygghetsfølelsen blant medlemmene skyldes en plutselig økning i politiets synlighet i det muslimske miljøet, uten en god forklaring på hvorfor politiet var der. Dette kan skyldes at kontaktpersonene i moskéen ikke klarte å formidle hensikten med samarbeidet til sine medlemmer, i forkant av besøkene. Informantene fra moskéen forklarte at kontakten mellom politiet og kontaktpersonene i moskéen var god, og at begge partene visste hvorfor politiet var på besøk, men det gjorde ikke resten av medlemmene.

Medlemmene ble tryggere etter flere besøk, som gjorde dem vant til å se politiet i moskéen, i følge informanten fra moskéen. Polititjenestepersonene var kontaktskapende. Det at politiet aktivt oppsøker medlemmer av moskéen, går under det Lie beskriver som «aktivt oppsøkende politiarbeid» (2015, s.196). Målet med slik kontakt er at publikum skal sitte igjen med et positivt inntrykk av politiet, noe som kan resultere i økt tillit og relasjonsbygging (Lie, 2015, s.196). Det lokale politiet har vært vellykket med å bygge medlemmenes tillit til politiet, ifølge informantene fra moskéen.

En slik kontakt har sine ulemper. Moskéen er en ukjent arena for de fleste tjenestepersonene, noe som gjør det ubehagelig å oppsøke, i tillegg til kulturforskjeller og språkbarrierer. Lie beskriver det som en bøyg. Videre beskriver Lie forskjellige spørsmål som en tjenesteperson kan lure på i forkant av slik kontakt dette kan dreie seg om alt fra hva de skal snakke om til hvordan de bør hilse (2015, s.196).

4.2 Kan prosessrettferdighet bidra til et bedre forhold mellom politiet og de andre partene?

Phelps et.al, forklarer at borgerne trenger å oppleve det som betegnes som rettferdig politiarbeid (2017, s.148-149). En prosessrettferdig tilnærming kan bidra til dette. Paulsen forklarer at en prosessrettferdig tilnærming består av fire deldimensjoner (2017, s. 270). Disse dimensjonene er; deltagelse, nøytralitet, verdighet og respekt og etterrettelighet. En prosessrettferdig tilnærming kan bidra til økt tillit hos motparten.

Deltagelse handler om at politiet inkluderer motparten i prosessen før en beslutning blir tatt (Paulsen, 2017, s.270). Dette kan arte seg i at tjenestepersonen hører motpartens perspektiv i saken, noe som kan bidra til bedre situasjonsforståelse. At motpartens perspektiv blir hørt, trenger ikke å endre beslutningen som er tatt. For prosessrettferdighet handler om å gi motparten opplevelsen av å bli hørt og sett (Paulsen, 2017, s. 271). Dermed kreves det ikke at motparten skal få viljen sin, men at de er inkludert i prosessen før en beslutning er tatt.

Nøytralitet handler om at tjenestepersonen er upartisk og saklig under sin vurdering av situasjonen (Paulsen, 2017, s. 271). Derfor er det viktig at tjenestepersoner som er i kontakt med motparten er bevisste sine egne fordommer og væremåte, slik at de ikke påvirker deres håndtering av situasjonen. Jf. Politiinstruksen §3-1 (1990), så skal tjenestepersoner «være sannferdig, saklig og upartisk».

Respekt og verdighet handler om å behandle motparten med respekt og verdighet. Dette kreves blant annet av tjenestepersoner jf. Politiinstruksen §5-2 (1990) som sier «En

politimann skal opptre høflig mot enhver, [...]». Dette innebærer at motparten tas på alvor, til tross for sin oppførsel (Paulsen, 2017, s. 272).

Etterrettelighet innebærer det at motparten får det forklart hvorfor politiet handler som de gjør. Dette kan for eksempel være at politiet forklarer hvorfor de er på stedet, og hvorfor politiet har tatt de beslutningene de har tatt i situasjonen (Paulsen, 2017, s. 273).

SIAN representanter mente at de ikke ble hørt eller ivaretatt verken i forkant eller underveis i markeringen, dette viser seg ved uttalelser som; «det er nytteløst å snakke med dialogpolitiet» eller «De gutta på bakken har ingen som helst autoritet eller ønske eller vilje til å snakke med oss». Under intervjuet, forstod jeg det slik at SIAN mener at politiet gjør det vanskelig for dem med vilje, ved å gi dem det de kalte for «for liten bing». De mener at politiet på stedet ikke er tilgjengelig og at det kan være vanskelig å få tak i noen å snakke med under markeringen.

Representantene fra moskéen ga inntrykk av det motsatte. Under intervjuene med informantene fra moskéen, fikk jeg et inntrykk av at de føler seg sett av det lokale politiet. Da det lokale politiet ofte er lett å kontakte og oppleves som gode samarbeidspartnere ifølge informanten. Jeg fikk inntrykk av at informanten fra moskéen, ikke føler seg hørt av den politiske ledelsen. Informanten ønsket tydelige grep mot koranbrenning fra den politiske ledelsen.

SIAN opplever ikke politiet som nøytrale, ifølge informanten. De opplever heller at politiet motarbeidet dem ved å etterkomme det informanten beskrev som; «[...] særkrav fra muslimene». Informanten mener også at politi ikke respekterer deres rettigheter og ikke rettstatens prinsipper, som tidligere nevnt. Derfor føler SIAN aktivistene seg lite respektert av politiet.

Informantene fra moskéen føler at politiet har vist en forbedring når det gjelder respekt og ivaretagelse av dem som en religiøs gruppe. Dette viser seg ved at kvinnelige tjenestepersoner dekker til håret sitt i moskéen, og at politiet behandler brente koraner med respekt ved å dekke dem med teppe i stedet for å trampe på dem, ifølge informanten.

Politiet nevner at de ofte møter sinte ungdommer i etterkant av SIAN-markeringer.

Ungdommene beskylder politiet for å støtte SIAN, fordi politiet beskytter og legger til rette for dem. Dette er også et inntrykk et fåtall av medlemmene i moskéen sitter med i etterkant av markeringer, ifølge informantene fra moskéen. Informantene fra moskéen sier at flertallet av

medlemmene i moskéen har fått en bedre forståelse av politiets rolle under SIAN-markeringer grunnet samarbeidet moskéen har med det lokale politiet.

Dette tyder på at politiet har forbedringspotensial, spesielt når det gjelder samarbeid med SIAN som organisasjon, men også med tanke på de lokale muslimske ungdommene. Kanskje et bedre «forklarende politi», er det som kan styrke tilliten SIAN medlemmene har til politiet. At det å øke deres forståelse for «hvorfors politiet tok de beslutningene», eller «hvorfors politiet ikke kan utvide bingen», men samtidig så er dette avhengig av at motparten ønsker å forstå det politiet har å forklare eller formidle. Det er uvisst hvor god forklaringen bør være, for at SIAN skal godta det, men jeg tolker det slik at de savner en forklaring.

5. Avslutning

Ifølge undersøkelsen utført av HL-senteret i 2022, er muslimfiendtlighet mer utbredt enn antisemittisme. Omtrent en av tre i befolkningen støttet påstanden «Muslimer passer ikke inn i et moderne vestlig samfunn». Sammenlignet med undersøkelsen utført HL-senteret i 2017, har det vært en nedgang i muslimfiendtlighet i perioden fra 2017 til 2022 (HL-senteret, 2022). Utbredelsen av slike holdninger, gjør det naturlig å anta at organisasjoner som SIAN og utfordringer tilknyttet dem, kan bli en del av politihverdagen.

Ifølge informanten fra SIAN, så er deres forhold til politiet i stadig forverring. SIAN opplever politiet som partisk, fordi politiet ikke respekterer deres rettigheter. Informanten ga et inntrykk av at SIAN føler seg lite hørt og sett av Politiet. De begrunner dette med at politiet er dårlig til å ta hensyn til deres ønsker under planlegging av markeringene. Til tross for dette så utnevner SIAN politiet i det aktuelle området som deres favoritt. Dette begrunnes med lokalpolitiets samarbeidsvilje. SIAN utnevner Oslo politidistrikt som den verste å samarbeide med.

Ifølge informantene fra moskéen, så har forholdet mellom politiet og moskéen, i det aktuelle området, forbedret seg de siste årene, grunnet samarbeidet mellom partene. Samtidig så ønsker informantene mer kunnskap hos politiet, når det gjelder håndtering av minoritetene. Informantene fra politiet beskrev samarbeidet med moskéen som «blytungt» og utfordrende, grunnet flere utfordringer deriblant, lite struktur. Informantene fra politiet beskrev samarbeidet også som lærerikt og givende. Mot slutten av oppgaven så jeg funnene i lys av prosessrettferdighet.

Litteraturliste

Dalland, O. (2010). *Metode og oppgaveskriving for studenter*. Gyldendal Norsk Forlag AS.

Dalland, O. (2017). *Metode- og oppgaveskriving (6. utg.)*. Gyldendal

Eggen, A.I. (2022, 6. mai). Arendal: Sian-markering gikk rolig for seg.

Agderposten. <https://www.agderposten.no/nyheter/i/BWVqdv/arendal-sian-markering-gikk-rolig-for-seg>

Johannessen, A., Tufte, P.A. & Kristoffersen, L. (2010) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (4.utg.) Oslo: Abstrakt

Johannessen, A., Tufte, P.A. & Kristoffersen, L. (2016) *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5.utg.) Oslo: Abstrakt

Jupskås, A. R. (2012). *Ekstreme Europa: ideologi, årsaker og konsekvenser*. Oslo: Cappelen Damm.

Klungtveit, H.S. (2023, 2.februar) Snudde etter Tyrkias reaksjoner: Politiet nekter SIAN å brenne koranen ved Tyrkias ambassade. *Filter Nyheter*. <https://filternyheter.no/snudde-etter-politiske-reaksjoner-politiet-nekter-sian-a-brenne-koranen-ved-tyrkias-ambassade/>

Kulturdepartementet. (2020). *Handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer 2020-2023*

Lie, E. M. (2015). *I forkant - kriminalitetsforebyggende arbeid* (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Lie, E.M (2022) *Annerledespolitiet: Idealer og dilemmaer i politiets forebyggende dialogarbeid* (Doktoravhandling). Universitetet i Oslo, Oslo.

Olsvik, Egil, H. (2013). *Vitenskapsteori for politiet*. Gyldendal Akademisk

Paulsen, J. E. (2017). Legitimitet, etikk og prosessrettferdighet. I J. M. Phelps, N. M. L. Larsen & M. Singh (Red.), *Kommunikasjon og konflikthåndtering i operativt politiarbeid: sosialpsykologiske perspektiver*. Oslo: Universitetsforlaget.

Phelps, J. M., Carlquist, E. & Gillespie, A. (2017). God kommunikasjon i operativt politiarbeid: å lytte, forstå og respondere. I J. M. Phelps, N. M. L. Larsen & M. Singh (Red.), *Kommunikasjon og konflikthåndtering i operativt politiarbeid : sosialpsykologiske perspektiver*. Universitetsforlaget.

Politidirektoratet (2018). *Kriminalitetsforebygging som politiets primærstrategi 2018 – 2020*. Oslo: Politidirektoratet. URL: <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/kriminalitetsforebygging-politiets-primarstrategi.pdf>

Politidirektoratet (2020) *Politiets Beredskapssystem Del 1* : <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/pbsi.pdf>

Politi hogskolen.(2022). *Retningslinjer for Bacheloroppgaven 2022-2023*.PHS. <https://www.politihogskolen.no/globalassets/for-studenter/regelverk-og-innholdet-i-bachelor/retningslinjer/bacheloroppgaven.pdf>

Politiinstruksen. (1990). *Alminnelig tjenesteinstruks for politiet* (FOR-1990-06-22-3963). Lovdata. <https://lovdata.no/forskrift/1990-06-22-3963>

Politi loven. (1995). *Lov om politiet* (LOV-1995-08-04-53). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/1995-08-04-53>

Thorenfeldt, G. & Saue O. A (2022, 02.juli) Bil med Sian-leder presset av veien. *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/oslo/i/Xqr03x/bil-med-sian-leder-preset-av-veien>).

Senter for studier av Holocaust og livssynminoriteter. (2022). *Holdninger til Jøder og Muslimer i Norge 2022: Befolkningsundersøkelse, minoritetsstudie og Ungdomsundersøkelse*. HL-senteret. https://www.hlsenteret.no/forskning/jodisk-historie-og-antisemittisme/holdningsundersokelsene/holdningsundersokelsen-2022/hl-senteret_holdninger_til_joder_og_muslimer_web.pdf

[Meldeskjema](#) / [Bacheloroppgave](#) / Vurdering

Vurdering av behandling av personopplysninger

Referansenummer
268501

Vurderingstype
Standard

Dato
13.02.2023

Prosjekttittel
Bacheloroppgave

Behandlingsansvarlig institusjon
Polithøgskolen

Prosjektansvarlig

[Redacted]

Student

[Redacted]

Prosjektperiode
01.11.2022 - 13.04.2023

Kategorier personopplysninger

Alminnelige
Særlige

Lovlig grunnlag

Samtykke (Personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a)
Uttrykkelig samtykke (Personvernforordningen art. 9 nr. 2 bokstav a)

Behandlingen av personopplysningene er lovlig så fremt den gjennomføres som oppgitt i meldeskjemaet. Det lovlige grunnlaget gjelder til 13.04.2023.

[Meldeskjema](#)

Kommentar

OM VURDERINGEN

Sikt har en avtale med institusjonen du forsker eller studerer ved. Denne avtalen innebærer at vi skal gi deg råd slik at behandlingen av personopplysninger i prosjektet ditt er lovlig etter personverregelverket.

TYPE PERSONOPPLYSNINGER

Prosjektet vil behandle særlige kategorier av personopplysninger om religion.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

Vi har vurdert at du har lovlig grunnlag til å behandle personopplysningene, men husk at det er institusjonen du er ansatt/student ved som avgjør hvilke databehandlere du kan bruke og hvordan du må lagre og sikre data i ditt prosjekt. Husk å bruke leverandører som din institusjon har avtale med (f.eks. ved skylagring, nettpørreskjema, videosamtale el.)

Personverntjenester legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

MELD VESENTLIGE ENDRINGER

Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til oss ved å oppdatere meldeskjemaet. Se våre nettsider om hvilke endringer du må melde: <https://sikt.no/melde-endringer-i-meldeskjema>

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

Vi vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!

Vil du delta i forskningsprosjektet

Empirisk studie om politiets rolle rundt SIAN demonstrasjoner og minoritetens oppfatning av den.

I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

I forbindelse med bacheloroppgaven min, har jeg valgt å se på politioppdraget rundt Sian demonstrasjoner, og hvordan lokale muslimer og sian oppfatter politiets rolle under sian demonstrasjoner.

Formålet med prosjektet er å bli bedre kjent med måten politiet har valgt å håndtere dette oppdraget på. Jeg ønsker derfor å vite både det positive og det negative.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Politihøgskolen er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

I forbindelse med prosjektet har jeg valgt å intervju totalt 5 personer. Utvalget inneholder representanter fra Politiet, personer tilhørende det muslimske miljøet [REDACTED] og [REDACTED] i tillegg til representanter fra SIAN.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at vi avtaler å møtes for et intervju. Intervjuet er forventet til å vare ca. 1 time. I intervjuet vil jeg spørre deg om dine tanker og erfaringer tilknyttet temaet. Intervjuet vil bli tatt opp på lyd og jeg kommer til å notere noe stikkord underveis. Du blir anonymisert i oppgaven og ingen andre enn meg vil ha tilgang til lydopptaket eller notatene.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- *Lydopptaket blir slettet så fort den er bearbeidet, senest 30.april. Opptaket blir oppbevart på en båndopptaker som igjen vil være lagret i et låst skap på Politihøgskolen.*
- *Du vil ikke bli navngitt og skal bli anonymisert i oppgaven. .*

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes 30.april. Etter prosjektslutt vil datamaterialet med dine personopplysninger slettes.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra *Politihøgskolen* har Personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- *Politihøgskolen* ved [REDACTED] [REDACTED]
- *Personvern* ombudet ved PHS, på epost [REDACTED]

Hvis du har spørsmål knyttet til Personverntjenester sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

Med vennlig hilsen

[REDACTED]
(Forsker/veileder)

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i *intervjuet*

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Intervjuguide

1. Kontaktetablering

Uformell prat. Respondenten gir litt informasjon om sitt inntrykk av prosjektet og seg selv. Respondenten gis muligheten til å stille spørsmål om det dem måtte lure på.

2. Informasjon

Intervjuer oppgir informasjon om temaet for samtalen og forklarer formålet med prosjektet. Informerer om anonymitet.

Jeg går på politihøgskolen og jobber med bacheloroppgaven min. Oppgaven skal se på politiets arbeid i forbindelse med sian demonstrasjoner og inntrykket dette gjør på muslim i det lokale miljøet, og om deres tillit til politiet påvirkes.

I forbindelse med dette, så ville jeg invitere deg til et intervju. Jeg valgte å invitere deg fordi jeg er kjent med deres arbeid i det lokale miljøet. Målet er å finne ut både det positive og negative inntrykk dette ha gjort hos dere.

Jeg kommer til å notere noen få stikkord underveis. Samtalen tas også opp på lyd og vil bli slettet når den er ferdig behandlet. Ingen andre skal ha tilgang til lydopptaket eller notatene jeg gjør underveis.

3. Innledende spørsmål

Kan du fortelle om deg selv? Fortell om din rolle i det lokale miljøet. Hvor lenge har du tilhørt det lokale miljøet?

4. Nøkkelspørsmål

- Kan du fortelle om ditt inntrykk av politiet?
- Hva synes du om Stopp Islamiseringen av Norge «SIAN»? Har det påvirket din følelse av tilhørighet?
- Har du vært på en SIAN-demonstrasjon? Hvordan følte du deg under demonstrasjonen?
- Kan du beskrive politiets tilstedeværelse under Sian demonstrasjonen.
- Hvordan påvirkes du av å se politiet stå med hjelm og skjold rundt Sian?
- Du er en av dem som driver samarbeidet mellom det muslimske kultursenteret og politiet, hva slags hindringer har dere møtt på i samarbeidet?
- Hva synes du om politiets forebyggende arbeid i forbindelse med Sian demonstrasjoner.
- Gjennom din rolle, har du hørt andres inntrykk av politiet?
- Hva mener du at politiet kan bli bedre på, når det gjelder SIAN? Hvordan kan politiet være bedre til å samarbeide med deres?
- Hva er politiet gode på?

5. Oppsummering

- Oppsummere funn

Intervjuguide SIAN

1. Kontaktetablering

Uformell prat. Respondenten gir litt informasjon om sitt inntrykk av prosjektet og seg selv. Respondenten gis muligheten til å stille spørsmål om det dem måtte lure på.

2. Informasjon

Intervjuer oppgir informasjon om temaet for samtalen og forklarer formålet med prosjektet. Informerer om anonymitet.

Jeg går på politihøgskolen og jobber med bacheloroppgaven min. Oppgaven skal se på politiets tilstedeværelse under Sian demonstrasjoner og inntrykket dette gjør på muslim i det lokale miljøet, og om deres tillit til politiet påvirkes.

I forbindelse med dette, så ville jeg invitere deg til et intervju. Jeg valgte å invitere deg fordi jeg er kjent med deres arbeid i det lokale miljøet. Målet er å finne ut både det positive og negative inntrykk dette ha gjort hos dere.

Jeg kommer til å notere noen få stikkord underveis. Samtalen tas også opp på lyd og vil bli slettet når den er ferdig behandlet. Ingen andre skal ha tilgang til lydopptaket eller notatene jeg gjør underveis.

3. Innledende spørsmål

Kan du fortelle om deg selv? Fortell om din rolle i SIAN?

4. Nøkkelspørsmål

- Kan du fortelle om ditt inntrykk av politiet?
- Hva er SIAN?
- Når dere planlegger demonstrasjoner, hva er dere bekymret for?
- Hvordan følte du deg under demonstrasjonen?
- Kan du beskrive politiets tilstedeværelse under Sian demonstrasjonen.
- Hva mener du at politiet kan bli bedre på, når det gjelder SIAN? Hvordan kan politiet være bedre til å samarbeide med deres?
- Hva er politiet gode på?

5. Oppsummering

- Oppsummere funn
- Avklare uklarheter eller misforståelser.

Intervjuguide

1. Kontaktetablering

Uformell prat. Respondenten gir litt informasjon om sitt inntrykk av prosjektet og seg selv. Respondenten gis muligheten til å stille spørsmål om det dem måtte lure på.

2. Informasjon

Intervjuer oppgir informasjon om temaet for samtalen og forklarer formålet med prosjektet. Informerer om anonymitet.

Jeg går på politihøgskolen og jobber med bacheloroppgaven min. Oppgaven skal se på politiets arbeid med Sian demonstrasjoner og inntrykket dette gjør på muslime i det lokale miljøet, og om deres tillit til politiet påvirkes.

I forbindelse med dette, så ville jeg invitere deg til et intervju. Jeg valgte å invitere deg fordi jeg er kjent med deres arbeid i feltet. Målet er å finne ut både det positive og negative inntrykk dette ha gjort hos dere.

Jeg kommer til å notere noen få stikkord underveis. Samtalen tas også opp på lyd og vil bli slettet når den er ferdig behandlet. Ingen andre skal ha tilgang til lydopptaket eller notatene jeg gjør underveis.

3. Innledende spørsmål

Kan du fortelle om deg selv og hvor lenge du har jobbet med dette.

4. Nøkkelspørsmål

- Kan du fortelle om ditt inntrykk av sian- demonstrasjoner.
- Hva er politiets oppdrag under sian demonstrasjoner.
- Hvilke utfordringer er det politiet forbereder seg på i forbindelse med sian demonstrasjoner?
- Har politiet noen lokale samarbeidspartnere i forbindelse med sian demonstrasjoner?
- Hvordan går politiet frem i et slikt samarbeid?
- Kan du fortelle meg om de forebyggende tiltak som gjøres i forkant av en Sian-demonstrasjon? Er noen av dem rettet mot moskeen eller ungdommen med innvandrers bakgrunn.
- Er det noen faglige perspektiver politiet jobber etter ?
- Hva slag utfordringer er det politiet møter på når det gjelder samarbeid med minoriteten.?
- Hvordan kan samarbeidet med den lokale moskeen forbedres?
- Er det noe spesiell aldersgruppe som utfordrer dere?
- Er det noe alternative løsninger til politiets tilstedeværelse under sian demonstrasjoner? Finnes det en bedre løsning?
- Hva skal til for at løsningen skal fungere?
- Får dere noen reaksjoner fra minoritets ungdommer i etterkant av demonstrasjonene F.eks. noen som beskylder dere for å støtte sian?

5. Oppsummering

- Oppsummere funn
- Avklare uklarheter eller misforståelser.